Zaterdag, 2 Mei 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3590

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Japanners veroveren Mandalay.

Komt er aanval op Polynesië?

Pravda zegt, dat Duitsland dit jaar verslagen wordt.

Geen registratie van vrouwen in U.S.A.

MANDALAY GEVALLEN?

De Japanse radio zond een verklaring uit van het Keizerlijke hoofdkwartier dat de Japanse strijdkrachten gisteren Mandalay veroverden, de vroegere hoofdstad van Birma en wegstation aan de thans gesloten voorraadweg van Birma naar China. Het Hoofdkwartier zeide, dat de bezettende strijdkrachten de belangrijke militaire installaties van de stad vernield hebben (Tokio, (AP) 2.5.)

RANGOEN DOOR NOORDAMERIKAANSE VLIEGTUIGEN AANGEVALLEN.

Officieel werd bekend gemaakt, dat Noordamerikaanse vliegtuigen Rangoen aanvielen in de nacht van 29 April. Japanse installaties in het dokgebied werden beschadigd (New Delhi, (AP) 1.5).

VOORBEREIDINGEN VAN DE JAPS.

John M. Hightower seint uit Washington:

Berichten omtrent de concentratie van Japanse oorlogsschepen en troepentransportschepen in de Marshalleilanden in het Zuiden van het centrale deel van de Stille Oceaan gaven in ingelichte kringen aanleiding tot de speculatie, dat een grote aanval op de Noordamerikaanse voorraadlinie naar Australië onvermijdelijk is. Het eiland Jaluit, het centrum van het gebied, waarin de Japanners zich klaarblijkelijk concentreren, ligt op slechts 1500 mijl van het Noordelijk deel van Nieuw Caledonië, waar Noordamerikaanse troepen kort geleden landden om zich bij de Vrije Fransen te voegen. Op een gelijke afstand naar het Zuid-Oosten ligt het Noordamerikaanse Samoa en 2100 mijl naar het Noord-Oosten ligt Hawaii.

Experts zeiden, dat de Japanners door deze strategische ligging in staat kunnen zijn in elk van deze drie richtingen te trekken of een serie van schijnaanvallen te doen, teneinde de Noordamerikaanse kracht te beproeven en dan met volle kracht toe te slaan waar de toestanden het meest gunstig lijken.

De eerste aanwijzing van wat de laatste ontwikkeling schijnt te zijn in de Japanse strategie, werd gegeven in berichten van de laatste tijd uit Australië, welke zeggen, dat de vijand schepen en manschappen vergaart in het gebied van Mandaateilanden. Deze berichten worden hier in verband gebracht met de verdwijning van machtige Japanse vlooteenheden uit de Golf van Bengalen bij Brits Indië ongeveer een week geleden (Washington, (AP) 1.5).

AANVAL OP SUEZ-KANAAL.

Een Egyptisch communiqué zeide, dat bommen werden geworpen op het Suez-kanaal en het gebied van Damitta in een aanval, die in de afgelopen nacht door as-vliegtuigen werd gedaan. Lichte schade werd aangericht en verschillende personen werden gewond (Caïro, (AP) 1.5).

DUITSE DODEN AAN HET LENINGRADFRONT.

De radio van Moskou zeide, dat gedurende de maand April de Duitse strijdkrachten aan het Leningradfront meer dan 58.000 officieren en manschappen aan doden en gewonden verloren hebben.

De Russische bekendmaking zeide: In de eerste 8 maanden van de oorlog hebben guerilla's van Leningrad 16.075 Duitsers en Finnen gedood, waaronder 629 officieren, 11 kolonels en 3 Generaals. Gedurende April werden aan het Leningradfront 248 Duitse vliegtuigen vernield bij luchtgevechten en door afweervuur en 48 beschadigd. Ook werd gezegd, dat de Sovjets gedurende dezelfde periode 1108 machinegeweren, 429 automatische geweren, 4688 geweren en 4 millioen ronden ammunitie veroverden." (Londen, (AP) 1.5).

DUITS SLAGSCHIP DOOR RUSSEN TOT ZINKEN GEBRACHT.

De radio van Moskou zeide, dat een Duits slagschip tot zinken werd gebracht door Ruslands Baltische Zeevloot. Dit was de eerste Russische bewering omtrent de vernietiging van een van Duitslands weinige grote schepen en kwam in een opsomming van de operaties, waarbij de Baltische vloot 447 Duitse schepen tot zinken zou hebben gebracht, waarschijnlijk in het verloop van de gehele oorlog. De naam van het slagschip werd niet genoemd.

Andere Duitse oorlogsschepen, die volgens de radio zouden zijn vernield, waren een kruiser, 16 torpedojagers, 18 duikboten en 18 torpedoboten. Ook zouden 114 transportschepen tot zinken zijn gebracht. Naar vermeld werd, hebben vliegers en luchtafweer-kanonniers van de Baltische vloot 721 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten (Moskou, (AP) 1.5).

DIT JAAR EEN OVERWINNING.

Het Russische legerorgaan „Rode Ster" verklaarde dat Hitlers veel voorspelde lente-offensief „een fabel" is.

Het bad zeide: „Ongetwijfeld waren en zijn de Duitsers van plan een offensief te nemen, doch het Rode leger heeft deze plannen in een fabel veranderd".

Het blad legde de nadruk op Stalins verklaring, dat de Russen van plan zijn den vijand dit jaar te verslaan (Kuibysjev, (AP) 1.5).

EEN LAATSTE POGING.

Robert Ley, Hitlers Luitenant voor Arbeidszaken, deed een beroep op de arbeiders van Duitsland in een boodschap op de Meidag om „een laatste uiterste poging te doen voor de overwinning".

Sprekende over de ontberingen van de afgelopen winter zeide Ley: „De hoge qualiteiten van de Duitse soldaten en hun geallieerden hebben ons continent ervoor behoed te worden overgelopen door een tweede golf van Vandalen, hetgeen het einde van millioenen mensen zou betekenen. Wat ook moge komen en hoe lang de oorlog ook moge duren, zal hij beslist worden door de beste soldaten en de beste wapenen. Het is een heilige plicht om de beste wapenen en de beste ammunitie in grote hoeveelheden te verkrijgen."

De Duitse autoriteiten lasten de viering van de Meidag als een vrije dag af en verboden den Duitsers vlaggen op straat te hangen of de huizen te versieren (Berlijn, (AP) 1.5).

JAPANNER NAAR MUSSOLINI.

De radio van Tokio zeide, dat Generaal Ichiro Banzai per vliegtuig uit Berlijn naar Rome vertrokken is om met Mussolini te confereren. (San Francisco, (AP) 1.5).

COMMENTAAR VAN ROME.

Commentaar leverend op de bijeenkomst van Hitler en Mussolini zeide de radio van Rome: „Het is duidelijk, dat wij op de drempel zijn van grote politieke en militaire gebeurtenissen, die bestemd zijn haar invloed te hebben op de ontwikkeling van het huidige conflict. Deze conflicten zijn door beide partijen besproken en hebben daarom een strict verenigd karakter". (Londen, (AP) 1.5).

MUSSOLINI GAAT VERSLAG UITBRENGEN.

Thomas Hawkins seint uit Bern:

Mussolini zal op Zaterdag verslag uitbrengen over zijn conferentie van 2 dagen met Hitler te Salzburg, die volgens aanduiding van de berichten uit Rome, gewijd zijn aan de noodzaak om de oorlogsinspanning van de as te vergroten.

De beslissingen van de twee leiders werden volgens deze berichten genomen nadat bleek, dat elke hoop voor een vrede deze lente was opgegeven.

Aanhoudende berichten in neutrale landen buiten Zwitserland delen mede, dat de avances voor vredesbesprekingen weken geleden begonen zijn. Het gevoelen in ingelichte buitenlandse diplomatieke kringen is, dat de geluiden, hoewel nutteloos, nog niet opgehouden zijn. Deze kringen zijn van mening, dat een invloedrijke groep van de as voortgaat te tasten naar kansen dat Groot Britannië een vrede aanvaardt, die een intensificatie van de as-campagne tegen Rusland zal toestaan. Deze voelers zouden — naar men zeide — voornamelijk zijn uitgezet door Stockholm en Ankara. Ook deden de geruchten de ronde in Geallieerde kringen, dat Italië leunt naar het idee van een afzonderlijke vrede. Indien zulk een idee in feite is geuit door een Italiaan dan is het ondenkbaar, dat het meer dan een officieus geluid geweest is van een Geallieerd sentiment. Italië is zo nauw aan de as verbonden, dat een poging voor het sluiten van vrede zonder medeweten van Duitsland niet wel mogelijk is. (Bern, (AP) 1.5.).

RADIOREDE VAN PÉTAIN.

De Parijse radio zeide, dat Pétain in een radiorede een beroep deed op de arbeiders niet te proberen de politiek van de klassestrijd te doen herleven (Londen, (AP) 1.5).

VRIJE FRANSE AFGEVAARDIGDE BIJ HULL.

Adrian Tixier, Hoofd van de Vrije Franse delegatie in de Verenigde Staten, confereerde met Cordell Hull. Tixier weigerde commentaar te leveren op de berichten, dat de Vrije Fransen van de Verenigde Staten de erkenning zoeken van het Vrije Franse Nationale Comité (Washington, (AP) 1.5).

BOMBARDEMENTEN NIET POPULAIR.

De correspondent van de „Daily Mail" te Genève deelt mede, dat een Berlijns bericht aan de „Journal de Genève", dat door den Duitsen censor werd doorgelaten, zeide: „Hier werd semi-officieel verklaard, dat Duitsland zal ophouden met het bombarderen van Engelse steden, indien de Raf haar methoden om Duitse steden te bombarderen wil veranderen". Hieraan voegde het bericht uit Berlijn toe: „Het huidige bombardements-duel is zeer ongezien bij het Duitse volk".

Een gezaghebbende Britse bron, die commentaar leverde op het bericht van de „Daily Mail", zeide: „Wij gaan achter die schooiers waar zij zich bevinden en bij elke gelegenheid die wij daarvoor krijgen. Dat is het slotwoord".

GEEN REGISTRATIE VAN VROUWEN.

President Roosevelt zeide op een persconferentie dat de plannen voor een vrijwillige registratie van vrouwen voor activiteiten in oorlogstijd zijn opgegeven. Hij zeide, dat de autoriteiten na een onderzoek hadden besloten, dat er meer vrouwen zijn, die betrekkingen wensen in de defensie, dan er op het ogenblik posities beschikbaar zijn. Hij zeide, dat er voldoende sollicitaties zijn om de situatie thans te behanmeer dan 25.000 dollar (Washington,

94% BELASTING VAN ALLE EXTRA-WINST.

Het Financieel Comité van het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden keurde goed, dat 94% belasting zal worden geheven op extrawinsten van Corporaties. Het Comité kwam ook overeen de huidige normale belasting van 24% te handhaven voor corporaties met een inkomen van meer dan 25.000 dollar (Washington, (AP) 1.5).

HELDEN VAN DE RAF.

Vlieg Luitenant Bruce Frederick Rose, een 24 jaar oude Australiër, en Esquadrille-leider J. F. D. Maclachlan stonden niet toe, dat kreupel makende oorlogsverwondingen hun strijd tegen de Luftwaffe zouden belemmeren. Gelijk de Vleugel Commandant Bader, de benenloze held van de Raf, die thans de gevangene is van de Duitsers, verloren zij beiden ledematen bij het vliegen en kozen later toch het luchtruim met kunstledematen. Vandaag kreeg Rose, wiens been geamputeerd werd na een vliegongeval, het Onderscheiden Vliegerskruis voor verrichtingen door het neerschieten van Duitse gevechtsvliegtuigen.

Vroeger in deze week schoot de gevechtspiloot Maclachlan als viering van zijn terugkeer in actieve dienst een Duits gevechtsvliegtuig neer. Het is zijn 23ste overwinning, doch zijn eerste sedert hij zijn arm verloor in de slag boven Malta. (Londen, (AP) 1.5).

Het nieuws van vandaag.

De verovering van Birma blijft zich voltrekken, geholpen door de Birmanen zelf. De Birmanen zijn van het Mongoolse ras, de Brits Indiërs van het Arische ras. De Birmanen zijn bijna allen Boeddhist (heuvels met pagoden), de Brits Indiërs zijn voor de meerderheid Hindoes en Mohammedanen. De Birmaanse vrouwen zijn tot op grotere hoogte geëmancipeerd dan haar Brits Indische sexe-genoten. De Birmaanse mannen zijn meer ontwikkeld, kunnen doorgaans wat lezen en schrijven; in Brits Indië is het analphabetisme sterk. Taalkundig staan de Birmanen dichter bij de Chinezen, hoewel hun alphabet uit Brits Indië stamt.

Britse troepen veroverden het land tussen 1826 en 1866 en tot aan 1937 behoorde Birma inderdaad bij Brits Indië. Toen ging het niet langer. Er bestaat aversie van beide volken tegen elkander. De oppositie van de Birmanen tegen al wat Engels was, was sterk, omdat zij Engeland vereenzelvigden met Delhi, van waaruit de belastingen werden geheven, met de Hindoes, die thans in Brits Indië ellende veroorzaken, omdat zij de overhand tegen de Mohammedanen willen krijgen en het voordien in Birma deden ten opzichte van de Boeddhisten. Dit alles helpt de Japanners.

Vandaag komt het bericht uit Tokio:

Mandalay, de hoofdstad van Boven-Birma, is in de handen van de Japanners. Het werd nog niet van geallieerde zijde bevestigd. Nog geen twee maanden geleden (11 Maart) viel de hoofdstad van Beneden-Birma, Rangoen, in handen van den vijand. Lasjio, het vitale punt van de reeds in geen maanden meer gebruikte Birma-weg, is eveneens in handen van den Japanner. Practisch kan men dus zeggen, dat Birma gevallen is. De Japanse actie in Birma was — althans zo meende men — er uiteindelijk op gericht Brits Indië te naderen. Met de voortgang der Japanse penetratie in Birma werd dan ook de Japanse vloot in de Golf van Bengalen versterkt. In feite deelde die Japanse vloot in de buurt van Ceylon reeds rake klappen uit.

En toch zou men bijna zeggen, dat al deze gissingen onjuist zijn. Hoe goed het den Japanners bij hun veroveringen in Birma ook verga, de Japanse vloot is uit de Golf van Bengalen aan het verdwijnen (blz. 1) en beweegt zich naar de Marshall-eilanden (genoemd naar Marshall, die ze in 1788 ontdekte), koraal-eilandjes met een 10.000 inwoners en een gezamenlijke oppervlakte van iets kleiner dan Curaçao, die vroeger aan Duitsland behoorden, maar sedert 1914 aan ... Japan behoren. Er groeit niet veel, er woont niet veel, er heerst slechts een vochtige hitte, die alleen door de veelvuldige orkanen in beroering wordt gebracht. Strategisch zijn ze van groot belang. Geruchten gaan van een komend offensief van deze Marshall-eilandjes tegen 1) Hawaii (U.S.), 2) de Schippers-eilanden (U.S.) 3) Nieuw Caledonië (Vrij Frans).

Wat hiervan waar of mogelijk zij, is niet te voorzien. Maar de Japanse generaal Banzai is naar Rome vertrokken voor besprekingen met Mussolini, nu de 12e conferentie van Hitler met Mussolini ten einde is, en Mussolini bij Adolfs gratie heeft mogen bekend maken, dat wij staan op de drempel van grote politieke en militaire gebeurtenissen (blz 1).

3 MEI

De Poolse Nationale Feestdag

door

DRS. JAN C. DE GROOT.

De 3e Mei is de Poolse nationale feestdag bij uitstek. Het éne feest op deze dag verenigt in zich twee onafscheidelijk verbonden elementen, die typerend zijn voor het gehele Poolse volk en de gehele Poolse geschiedenis: Wet en godsdienst, met op de directe achtergrond, die grof miskende, doch al te vaak uitgebuite Poolse edelmoedigheid.

Op de 3e Mei herdenken de Polen, dat op dezelfde dag van het jaar 1791 aan het volk na een heftige parlementaire strijd van 4 jaren een constitutie werd gegeven en tevens dat Polen weliswaar staatkundig een Republiek, maar religieus een Koninkrijk is, waarvan de H. Maagd Maria, de Koningin des Hemels, de Kroon draagt met de titel: H. Maagd, Koningin van de kroon van Polen.

De vreemdeling, die op deze dag dáár was, kon constateren allerwegen, hoe beide feiten in één feestviering opgaan: De nationale vlag met een kroon. Wie bovendien geleerd heeft volken objectief waar te nemen, ze niet te beoordelen volgens vooroordelen en uiterlijkheden, maar ze te peilen tot op de laatste oorzaak van hun geschiedenis: karakter en ziel onder invloed van de tijden, weet, dat de geliefde Poolse strijdkreet tot Maria, Koningin, méér is dan een voorgestelde leuze, maar een kreet, die uit de éne onverdeelde, lijdende volksziel sedert eeuwen opgeklonken is en nòg opklonk toen in 1939 Polen alweer het eerste land was — zoals President Roosevelt óók erkende — dat voor Europa en de mensheid het spit afbeet.

* * *

In de hoogste nood roept men om zijn moeder. Zo is de eerste Poolse nationale hymne, een oud Maria-lied, uit de 13e eeuw, dat tevens het eerste document is uit de litteratuur, gesteld in het Pools:

„Moeder Gods en Maagd
Hoor ons aan en leid ons."

De verering van Maria blijft in Polen, zoals trouwens ook in geheel West-Europa onder leiding van Frankrijk, gemoed, kunst en litteratuur bezielen en bereikt haar schoonste vorm onder de regering van koning Jan Kasimir (1648—1667).

Juist onder hem scheen het dat Polen, dat sedert lang door alle mogelijke vijanden besprongen werd en innerlijk een dodelijke crisis doormaakte, de ondergang nabij was. Een der bitterste vijanden was Zweden, dat sedert jaren om de heerschappij over de Baltische Zee een verwoede, telkens oplaaiende strijd voerde.

Ook de katholieke omgeving in Polen, de kerken, kloosters en heiligdommen prikkelden zeer sterk de protestantse gemoederen van den vijand. Sienkiewicz, de beroemde Poolse schrijver van Quo Vadis, heeft in een trilogie, die in vele talen is vertaald, een droevig, maar juist beeld van deze periode getekend. De titels van twee dezer historische romans: „Te Vuur en te Zwaard", en „De Zondvloed" zeggen meer dan genoeg.

Nadat het uit vele wonden bloedende Polen bijna geheel bezet was, zochten enige soldaten, edelen en boeren hun laatste toevlucht in een klooster te Czestochowa (Midden Polen), waar het miraculeuze schilderij van Matka Boska bewaard werd. Nu sloeg de vijand het beleg om het zwaar ommuurde middeleeuwse gebouw. Jan Kordecki, de prior, dacht er niet aan om zich over te geven. Naast de wapenen moest dan maar de Goddelijke Moeder helpen, wier beeltenis in hun midden was. Op de zware muur hield hij, in het gezicht der vijanden een processie, waarin hij het H. Sacrament en het portret van de Matka Boska, de Goddelijke Moeder, liet ronddragen. Plotseling greep een panische schrik de belegeraars aan en een algemene verwarring ontbond hun geduchte discipline. De verwoede uitval der belegerden was nauwelijks meer nodig tegen den vijand, die het reeds op een lopen had gezet.

Men verhaalt, dat een Vrouw in het zwart gekleed, Maria, boven het klooster verschenen was, om den vijand schrik aan te jagen en de verdedigers met ware heldenmoed te bezielen.

De tijding, dat Czestochowa stand hield, bereikte Jan Kasimir, die, ergens in een uithoek teruggedrongen, verslagenheid ten prooi was. Het nieuws wakkerde opnieuw zijn Poolse strijdersmoed aan en hij sloeg zich een doorgang naar het Heiligdom der Matka Boska. Bij het horen van de miraculeuze hulp der Goddelijke Moeder, deed hij in een plechtige gelofte afstand van zijn kroon, die hij aan de H. Maagd aanbood. „Ik, Jan Kasimir, koning van Polen, beschouw mij als Uw onderdaan en ik benoem U als Koningin van Polen."

Sedertdien werd in de Litanie van Maria na „Koningin van de Rozenkrans" de aanroep „Koningin van de kroon van Polen" ingevoegd, welk gebruik door de H. Stoel later officieel bevestigd en in Polen voorgeschreven is.

De beeltenis van de H. Maagd in Czestochowa draagt de duidelijke sporen van geweld. Volgens Byzantijnse stijl ingelegd met kostbare metalen, schrijft de vrome legende het toe aan het kunstenaarschap van den Evangelist-kunstschilder St. Lucas. Toen eens het klooster door vijanden in brand was gestoken, vond men het geheel zwart gebrand onder de puinhopen terug. Het officiële S.S. blad (in Duitsland) luchtte enige tijd voor de overval op Polen zijn haat door het verbrande portret te noemen: Het zwarte wijf, wel wetende wat Maria betekent in het nationale leven der Polen.

Immers het was in 1934 — op de 3e

Mei — dat geheel Polen weer officieel het koningschap van Maria bevestigde en de jeugd zich toewijdde aan Haar om te beloven Haar Rijk — Polen — tot de laatste ademtocht te verdedigen. Hoe die jeugd aan die belofte gestand deed, weten we uit de belegering van Warszawa, waar kinderen — jongens en meisjes — schouder aan schouder met de soldaten achter de straat-barricaden meevuurden...... tot de dood.

Waarmee niet gezegd is, dat anderen zich aan hun taak onttrokken, zeker niet. Maar het élan van de overgrote meerderheid neemt ook de anderen in zich op.

Het heiligdom van Czestochowa speelt in de nationale vereniging van het Poolse volk een hoogst belangrijke rol. Duizenden, millioenen van alle streken en standen, de meest uiteenlopende bonte mensen, massa's stroomden daarheen, ontmoetten elkaar, leerden er elkaar kennen. Door de milde pelgrims-stemming speelt rang of stand of beroep geen rol. Allen zijn pelgrims. Men helpe elkaar op de weg.

Afstanden van duizenden kilometers worden gezamenlijk te voet afgelegd. Boeren, edelen, geletterden, analphabeten...... het doet er niets toe, want de „Koningin" is voor allen dezelfde en zij zijn voor Haar allen kinderen, onderdanen.

De historische belangrijkheid in de culturele groei van Polen springt terstond in het oog, wanneer we er ons rekenschap van geven wat de grote Westeuropese bedevaartsoorden in de Middeleeuwen voor de ontwikkeling van cultuur en beschaving door het internationaal contact betekend hebben.

In dit opzicht gaat de invloed dier pelgrimages, zo treffend onderzocht door den Fransman Joseph Bédier en den Nederlander Salvorda de Grave, in nog sterker mate op voor Polen, daar hier het nationale element, de nationale omvang overheerst. Hier aan de voeten van Maria kreeg een volk de unieke kans voor eenheid, zowel in godsdienstige als staatkundige zin. Ze werd de Koningin, de Beschermvrouwe van Polen in de verdrukking, de hoogste uitdrukking van hun verzet tegen overweldiging. In dit verband is het wel geschikt op te merken hoe de Brabanders in Nederland — volgens een officieel Nederlands bericht — ook hun toevlucht genomen hebben tot Maria, zeker om geen andere gevoelens te vertolken.

Zeker, Maria de Beschermvrouwe! Maar Haar beeld, geplaatst in hun vensters is het scherpste protest, dat de Brabanders tot uiting kunnen brengen.

Het jaar 1791 wekt steeds herinneringen op aan het voornaamste wereldgebeuren in deze tijden: de Franse Revolutie. Inderdaad overschaduwt de geschiedenis van Frankrijk die van andere volken, waarvan de meeste de verstrekkende gevolgen van het gebeuren in Frankrijk zelf ondervonden. Toch steekt de staatkundige ontwikkeling van Polen daarbij essentieel af, al zijn de toestanden van beide landen in deze tijd volkomen voor vergelijking vatbaar. We zouden enkele rake bladzijden van Jacques de Bainville moeten citeren — die ook voor Polen opgaan —, om te typeren wat het zeggen wil dat een land en zijn staatkundig leven de zieke plekken vertonen van de misbruiken van het zieltogend feodalisme.

Maar waarom steeds weer naar Frankrijk en Polen om te illustreren hoe een bovenliggende bevolkingsgroep door gemonopoliseerde staatsrechten een geheel volk ten gronde richt? Als we eens in eigen huis rondsnuffelen dan kiezen we daarvoor de 17e en 18e eeuwse regenten, waarbij dan dit verschil in het oog moet gehouden worden, dat zij dezelfde ontbindende misbruiken, waaruit regeringloosheid en bandeloosheid voortkomen, niet verbonden met traditionele leenheerlijke rechten, maar met familiegekonkel. En Jacques Bainville stelt onmiddellijk vast dat het met ònze tijd, door het kapitalisme, geen haar beter is: .

De eerste Poolse verdeling in 1772 beroofde Polen van een vierde van zijn vruchtbaar grondgebied. De Polen gaven, door deze plotselinge schok wakker geschud, zich er wel rekenschap van, dat dit slechts het begin van een bitter einde moest zijn. Er was een middel: nationaal herstel. Maar hoe?

De staatkundige abnormaliteit bestond nu hierin, dat er geen elementen waren om deel te nemen aan het staatkundig leven dan die, welke behoorden tot de ridderklasse der Szlachta. Deze bezaten uitsluitend de politieke privileges, van oudsher verleend toen de geschiedenis tot zulk een ontwikkeling zelf aanleiding had gegeven.

Ze hadden dus geen mededinging en bezaten het Liberum Veto. Dit was een recht, waardoor één tegenstemmer een maatregel, besluit of wet in de Sejm (Vertegenwoordiging) kon kelderen. Hoe funest de gevolgen kunnen zijn, dat één tegenstem gezonde actie kan te niet doen, leren ook de Staten Generaal in de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden.

Leidde het niet tot verwaarlozing van verdediging? Dit staatkundig monopolie der Szlachta heeft hen totaal gedegenereerd en was oorzaak, dat ze ten slotte bijna elk nationaal gevoel verloren. Ze onderscheidden zich door libertinisme, onverschilligheid, bedacht om hun eigen belangen en privileges.

Hoe gevaarlijk deze toestand moest worden leert de ontwikkeling van de omringende landen. Daar groeide een generatie op in de school van het staatsabsolutisme, dat orde, gehoorzaamheid, onderdanigheid eiste en een soort schaapachtige volgzaamheid wilde aankweken. Daar werd wel gewerkt aan het staatsbelang.

De eerste verdeling van Polen had vooral de jeugd diep geschokt. De jeugd in de tweede helft van de 18e eeuw maakte reeds een inwendige wedergeboorte door. De tegenstand was fel. Het gebrek aan goede en grote leiders deed zich scherper dan ooit gevoelen, totdat de grote predikers en priesters als leiders van hun volk, als stuwers der nieuwe gedachte kwamen opdagen. Skarga, de biechtvader van den koning en Starowolski hebben de geest en de ontwikkeling van het nieuwe Polen bepaald. Zo zou het politiek evenwicht hersteld kunnen worden.

Vier jaren vergaderde de volksvertegenwoordiging, de Sejm, waarin zeer duidelijk het nieuwe streven naar nationaal herstel zich naar voren drong. Het waren vier jaren van parlementaire strijd, soms heftig, ontladingen van politieke hartstochten.

Maar na vier jaren van overreden komt met éénparigheid van stemmen een constitutie te voorschijn, waarin het jonge, herleefde Polen zijn gevoelens weerlegt: nationaal en democratisch. De Szlachta had, na overreding, vrijwillig afstand gedaan van het liberum veto, en onderwierp zich aan belasting. Het betalen van belasting, ook aan andere groepen opgelegd, gaf aan dezen tevens het recht om aan het staatkundig leven actief deel te nemen. De regeneratie van het staatkundig leven en van de staatsfinanciën beloofde schone resultaten.

* * *

„Men schrijft geen constitutie".

Met deze woorden begint de grote katholieke denker Joseph de Maistre zijn beroemde werk. Des constitutions. Men schrijft niet een constitutie, men legt niet zo maar aan een volk een charter op, dat hunkert naar wetten, men schept niet een geheel van wetten met het oog op de toekomst, als een goochelaar, die kant en klaar een wonderstukje uit zijn jaszak trekt, na de onderdelen er eerst stuk voor stuk te hebben ingestopt; of zoals Minerva kant en klaar uit het hoofd van Juppiter te voorschijn komt.

Een constitutie is geen collectie van voorschriften, die één bepaalde groep aan een volk kan voorschrijven. Een ware constitutie groeit uit het wezen van een volk, beantwoordt aan zijn voornaamste en vaak meest verborgen beginselen, en geeft onmerkbaar daaraan vorm.

De wetgever legt meer zijn oor te luisteren naar het verleden, naar de diepste en intiemste roerselen in de volksziel, met al de gewoonten en zijn geloof. Dat hebben de liberale theoretici vergeten, die meer met het volk geëxperimenteerd hebben dan zich te laten leiden.

In dàt opzicht staat de Poolse constitutie diametraal tegenover de Franse revolutie, hoewel uiterlijkheden er parallel lopen. De grondwet van 1791 is de schoonste en meest harmonieuze uitdrukking van het Pools nationale leven. Toen Frankrijk bloedde en door een verschrikkelijke periode van terreur en proefnemingen met grondwetten en regeringsvormen ging, voltrekt zich de wedergeboorte van Polen onbloedig, legitiem in de nieuwe constitutie.

Ze heeft het bewonderenswaardige, dat ze binnen het kader van het christelijk geloof der vaderen liberale wetten geeft, dat ze tolerant en de getrouwe weerspiegeling is van de zachtheid van de zeden en de starheid van beginselen.

Aan vervolgde volken had Polen een asyl geboden, ook aan de Joden. Meermalen redde het Europa van de ondergang, nog in 1920 toen de bolsjewistische horden, die zich met de Duitse Spartakisten tot een wereldrevolutie wilden verbinden door de Poolse jeugd onder leiding van een jongen en zwakken priester werden verslagen. Had Troelstra niet in de kamer de regering toegebeten: Denkt dan de regering, dat de Revolutie bij Zevenaar zal omkeren? De aanvaarding der constitutie toont, dat een decadent volk zich geheel kan oprichten op de besten onder hen. Het nationale leven bloeide weer op, maar het was te laat. De wedergeboorte werd in de kiem gesmoord, zoals weer in 1939. Want het waren dezelfde destructieve machten, die het altijd gemunt hebben op de vrije en schone ontplooiing van de Polen, juist wanneer ze zien dat dit volk weer zichzelf gaat worden.

Voordat de beginselen neergelegd in de Constitutie in practijk konden gebracht worden, viel het land, ondanks de heldhaftige verdediging onder leiding van Korciuszko en Poniatowski in de macht van Pruisen en Rusland.

In 1793 volgde de tweede deling, in 1795 de derde. Polen was verloren. Slechts in schijn.

Nog is Polen niet verloren, ofschoon geen volk in de geschiedenis zijn edelmoedigheid met zoveel wanbegrip van anderen, met zoveel lijden heeft betaald.

„Nog is Polen niet verloren", een regel uit het Poolse volkslied, die de geniale Paderewski als laatste ademsnik zong, de zwanenzang van een zanger, ridder en nationalen held.

Nog is Polen niet verloren, al bloedt het uit ontelbare dodelijke wonden. Polen zal herrijzen. Het was de eerste, die het opnam tegen de slavernij. Hopen we dat het beter begrepen zal worden en schoner gewaardeerd dan op het einde van Wereldoorlog I, toen Engeland, om economische en andere reden, tegen Frankrijks zin ingreep in Polen. Het kaartgeknutsel, waarvan het initiatief bij Engeland lag, en dat Polen afhankelijk maakte, is in zijn historische gevolgen een moordaanslag gebleken op de vrede in Europa en de ontwikkeling van een groot en goed en sterk volk, dat alleen maar vraagt te leven en te werken. Van dit geknutsel moet Europa thans bevrijd worden.

Heilige Maagd, Koningin van de kroon van Polen, sta alle Polen bij.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

VAN DEZE TIJD.

Vorige maand hebben wij onze gedachten laten gaan over ons ontredderd familieleven en hierbij het huwelijk, ons huwelijk naar voren gehaald, omdat in de waarde van dat huwelijk de werkelijke reden ligt, waarom wij, afgezien van alle culturele en sociale overwegingen, het uit het spoor geraakt familieleven moeten trachten te redden. En wel redden ten koste van alles eventueel: óók al zouden wij daarom dwars tegen de „tijdgeest" in moeten gaan.

Dit is voorwaar geen lichte of gemakkelijke opgave, die ons, gehuwden, wordt gesteld. En voor de hand liggend is, dat we ons dan nog eens afvragen, wat dan toch wel die zo speciale, verheven, sacramentele waarde is, in welker naam van ons zoveel meer dan van „de anderen" geëist kan worden.

Op dit gebied nu heerst er onder het merendeel der gehuwden een ontzettend grote onwetendheid. De meesten van ons weten er eigenlijk niet meer van, dan dat we speciale genaden krijgen, vanwege het feit, dat het huwelijk verheven is tot Sacrament. Maar hoe en waarom is ons volslagen onbekend. Waarom bv. het huwelijk wèl een Sacrament is en de kloosterlijke staat niet, is iets, wat bijna niemand begrijpt. En toch, als er zo'n belangrijk „goed", zo'n belangrijke taak en zulke belangrijke waarden in de Kerk in onze handen zijn gelegd en men dus van ons kan eisen, dat wij die ongeschonden bewaren, dan is het ten minste nuttig, dat wij toch enig begrip hebben, waar die waarden en dat „goed" aan zijn ontleend.

Als men van ons eist, dat wij pal blijven staan, als even zovele vuurtorens in de branding, dan is het wel goed, dat wij ook weten, op welke grond die torens gebouwd zijn en dat wij ons met eigen ogen overtuigen, dat zij niet op zandgrond, maar op de Eeuwige Rots zijn gegrondvest.

Zoals ik vorige maand al even aanstipte, houdt deze sacramentele waarde rechtstreeks verband met onze Verlossing door Christus, zoals trouwens elk Sacrament. Dit is natuurlijk vanzelfsprekend, als wij bedenken, dat een Sacrament — ex opere operato — vermeerdering van de Heiligmakende Genade, dus van het Kindschap Gods verleent. Dit Kindschap Gods, dus eigenlijk het deel hebben aan Gods Natuur, wat wij verloren hadden tengevolge van de zondeval, hebben wij door Christus' Offer herkregen; en enkel in zoverre wij aan dit Offer deel hebben, „verlost" zijn dus, bezitten wij dit Kindschap. Het is duidelijk, dat wij dan ook alleen krachtens deze Verlossing vermeerdering hiervan kunnen verkrijgen, „want uit onszelven kunnen wij niets".

Dat Offer van Christus, waardoor wij verlost zijn, werd volbracht op het Kruis, toen Hij het bloedige Offer van Zijn Lichaam bracht, toen Hij Zich aan de menseheid gaf. Deze overgave was niet alleen een daad van God, ook niet alleen een geestelijke daad van Christus' Ziel; het is de uitdrukking in Zijn Vlees van de geestelijke overgave van Zijn Liefde. Alleen in dit Offer van Zijn lichamelijk Leven, bereikt de Godmens Zijn gave van Zichzelf aan Zijn Kerk. Zowel voor de gehele Kerk als voor iedere ziel apart, hangt dan ook de werkelijke en levende vereniging met Christus geheel en al af van dit algehele Offer van Jezus Christus op het Kruis. En met het voltooien van de Verlossing door het bloedige Offer van Zijn Lichaam, is het Lichaam van Christus voor altijd het instrument geworden van het deel hebben aan de Goddelijke Genade. De Heilige Cyrillus van Alexandrië noemt dit het „levengevende Vlees" van Jezus Christus.

En om nu terug te komen op het sacramentele van het huwelijk: ook dit moet dus zijn sacrament-zijn ontlenen aan ditzelfde Offer van Christus lichamelijk Leven. En St. Thomas zegt dan ook: „Zoals het water van het Doopsel de macht heeft, wanneer het het lichaam aanraakt, tevens de ziel te reinigen, tengevolge van het contact met het Vlees van Christus, zo heeft ook het huwelijk die macht (om genaden te verlenen), tengevolge van het feit, dat Christus dit huwelijk door Zijn Lijden heeft voorgesteld en niet op de eerste plaats vanwege de liturgische tussenkomst van den priester."

Dit is een idee, waaraan men even wennen moet. Maar laten wij dan bedenken, hoe God steeds, in feite te beginnen met onze Schepping, de taal der symbolen heeft gebruikt in Zijn verhouding tot ons, die geschapen zijn als, dus wier wezen is, Gods beeld en gelijkenis. En de belangrijkste gebeurtenissen uit het Oude Testament, bv. het offer van Isaac, Jonas in de buik van de vis, het Paaslam vóór de uittocht uit Egypte, de koperen slang in de woestijn enz., waren voorafbeeldingen van Zijn welbeminden Zoon, die ons zou verlossen. Het is dus niet te verwonderen, dat Hij diezelfde „taal" gebruikt ook in het Nieuwe Testament, bij de belangrijkste gebeurtenissen in ons leven, in ons christelijk leven, d.z. de gebeurtenissen, waarbij ons leven in Christus in belangrijke mate toeneemt en verinnigt, om ons deze Verlossing door Zijn Zoon, niet alleen in herinnering te brengen, maar ons in dadelijk contact ermede te houden.

En als wij dan terugkeren tot wat St. Thomas zegt over het „bron-van-genade-zijn" van het huwelijk, dan zien wij als grond daarvan het huwelijk van Christus met Zijn Kerk. En wij zullen zien, dat dit méér is dan een treffende en toevallige gelijkenis.

Toen Christus aan Zijn Kruis, na er 3 uur met Zijn uitgeput en afgemarteld lichaam aan gehangen te hebben, na al onze schuld en zonde en ellende en dood, in één woord de gehele erfzonde met al haar gevolgen op Zich genomen te hebben, stierf, en toen daarna Zijn zijde werd doorboord en Hij zo nog Zijn Bloed tot de allerlaatste druppel voor ons stortte, toen had Hij alles gedaan, waarvoor Hij gekomen was, toen was de Verlossing een feit, toen werden weer Kinderen Gods, toen ontvingen weer de Heiligmakende Genade, zij, die in Hem geloofden, toen was Zijn Kerk geboren: juist zoals Eva, de eerste vrouw, uit de zijde van Adam, haar bruidegom, zo werd Zijn Kerk geboren uit Zijn Zijde. En van toen af bestond dan ook die eenheid, waarover Hijzelf zo vaak had gesproken als over de wingerd en de wijnranken en voor het laatst in Zijn afscheidswoord: „Laten zij in Mij één zijn......" en bestond het „Mystieke Lichaam". En ook dit is, meer dan „een treffende vergelijking": deze eenheid is bovennatuurlijke werkelijkheid. En van deze eenheid tussen Christus en Zijn Kerk, dus tussen Christus en de gemeenschap van mensen, die in Hem geloven, een eenheid uit overgave in liefde, bestaat er in ons menselijk leven maar één beeld en dat is het huwelijk: waar 2 mensen één worden, één vlees, één lichaam, uit overgave in liefde.

En zo is de huwelijksdaad zelf, van een natuurlijke liefdesdaad verheven tot het beeld van de liefde van Christus voor Zijn Bruid, voor Zijn Kerk, voor ons de door Zijn Bloed vrijgekochten.

Natuurlijk is dit onderwerp niet uitgeput door deze enkele simpele gedachten. Hoe meer men hierover denkt en leest, hoe grootser de schoonheid is, die voor ons opengaat.

Maar, in korte woorden gezegd, is dit het, wat ons huwelijk in onmiddellijk contact brengt met onze Verlossing, nl. met Christus Zelf en dit dus ook, wat ons huwelijk onderscheidt, op een ander plan brengt, ja helemaal tot in de bovennatuurlijke heilsorde verheft en zo tot iets wezenlijk anders maakt dan het natuurlijke huwelijkscontract alleen.

Hierin ook ligt, naast alle andere natuurlijke redenen, de grond voor de absolute onontbindbaarheid van ons huwelijk en waarom het juist Christus was, die de vroegere door God verleende dispensaties onherroepelijk introk.

Nu begrijpen wij ook, waarom Jacobus den zondaar een „overspelige" noemt: de doodzonde is inderdaad overspel van ons huwelijk met Christus.

En nu, hoe zwak wij ook mogen zijn en altijd zullen blijven, zullen wij tòch begrijpen, dat vóór alles onze mentaliteit zuiver moet zijn; dat het, excuus: „Ik vind het zo gezellig en er steekt toch niets in" nooit kan dienen, als er maar een honderdste kans is, dit beeld van de Oneindige Liefde van den Godmens voor ons, te bezoedelen.

En als er dan van ons soms in een moeilijke maatschappij en onder lastige omstandigheden, offers worden gevraagd; als op de duur in onze handen de taak wordt gelegd, het huwelijk en het familieleven te redden en terug te voeren naar de hun toekomende plaats in onze samenleving, dan zal deze wetenschap ons sterken, om pal te staan in de branding en een lichtbaken te zijn vóór velen: de Liefde van Christus zal in ons lichten.

HET AMIGOE-RECEPT VAN DE WEEK.

Gestoofde Kalebas (Calbas stobá).

Men neemt 1 ons pekelvlees en 1½ ons gerookt spek en zet dat in een bakje met zoveel water, dat het onderstaat. Daarna schilt men een kalebas en ontdoet hem van pitten. Men snijdt vervolgens de kalebas in kleine vierkante stukjes. Nu wast men een pond schapen- of varkensvlees en snijdt het ook in kleine stukken. Tenslotte neemt men een in kleine stukjes gesneden tomaat, een dito ui, een kleine Spaanse peper en 2 reepjes knoflook en doet alles te zamen in een kookpan. Hierbij voegt men nu 2 eetlepels boter en 6 eetlepels slaolie; hierboven op komt het in stukjes gesneden pekelvlees en spek en daarop een paar hele, geschilde aardappelen. Tenslotte giet men er ¼ liter water overheen en zet het op een zacht vuur. Als het vlees mals is, is dit gerecht na ongeveer 1½ uur klaar.

Mocht echter het vlees dan nog wat hard zijn dan laat men het natuurlijk nog een tijdje doorstoven. Zo nodig kan men nog iets water toevoegen.

Curaçao.

R.K. HOOFDACTECURSUS GEOPEND.

In het St. Martinusgesticht is gistermiddag door Z.H.E. den Apostolisch Vicarius van Curaçao, in het bijzijn van docenten en leerlingen de R.K. Hoofdactecursus geopend. (Frater Radulphus had bericht van verhindering gezonden).

Pater Willibrordus Menno Brada O.P. leidde met een enkel woord in. De spreker wees op het feit, dat een hoofdactecursus richtlijnen voor het gehele leven geeft, dus onmogelijk neutraal kan zijn. Dat men dit begrepen heeft, bewijst het grote aantal deelnemers aan deze cursus.

Z.H.E. Mons. Petrus Innocentius Veriet O.P., hierna het woord nemende, releveerde de indertijd opgerichte 3e rangscursus, welke een zo groot succes blijkt te zijn. Thans wordt de tweede stap gedaan, aldus de Spreker, een belangrijke stap, want een hoofdactecursus is bedoeld om diep op de zaken in te gaan, zodat de leerlingen iets medekrijgen voor het leven. Dank wenst Z.H.E. allereerst te brengen aan God, zonder Wiens zegen niets verricht zal kunnen worden, dank wenst Z.H.E. ook te brengen aan de organisatoren, die tijd noch moeite gespaard hadden om het voorbereidende werk te verrichten, dank wenst Z.H.E. eveneens te brengen aan de leraren, die allen zware dagtaken hebben, doch die direct bereid gevonden werden om hun krachten te geven aan dit belangrijke werk, overtuigd als allen bleken van het belang van katholiek onderwijs.

In de Staten en zelfs door Bestuursgemachtigden is ervan gerept, dat de katholieken alleen niet in staat zouden zijn een hoofdactecursus op te zetten, en dat men daarom beter deed een algemene cursus op te richten. „Wij zullen tonen wel in staat te zijn", roept Z.H.E. uit, „wij wensen dat er ook in de toekomst mensen zullen zijn, die doordrongen zijn van de katholieke beginselen; het vertrouwen op onze katholieke mensen is niet beschaamd. Separatisme heeft men dit genoemd. Wat kunnen de mensen toch soms vreemd, soms dwaas denken! Men heeft ons zucht naar monopolie verweten, doch Ik vraag, of een alleen-staande gouvernementscursus dan geen monopolie zou zijn!"

Met de wens, dat deze cursus het katholiek onderwijs en den katholieken onderwijzers ten goede mag komen, en met de verzekering, dat Zijn dagelijks gebed Gods zegen zou afroepen over het werk, verklaarde de Apostolisch Vicarius vervolgens de R.K. Hoofdactecursus geopend.

Pater Brada dankte namens de docenten en verdere betrokkenen voor de woorden van Zijne Hoogwaardige Excellentie, en wekte de docenten op tot geduld, de leerlingen echter tot 'docilitas'.

Frater Maria Canutus zal de lopende zaken behartigen. Een commissie is ingesteld, bestaande uit Pater Willibrordus M. Brada O.P., Frater Maria Canutus, Soeur Annuntiata.

De R.K. Hoofdactecursus is terstond begonnen met de lessen, die over de gehele week verdeeld zijn. De cursus telt momenteel 25 leerlingen, bestaande uit 6 Fraters, 6 dames en 13 heren.

VIERING POOLSE NATIONALE FEESTDAG.

Morgenochtend zal de Hoogmis in de St. Anna-kerk worden opgedragen voor het herstel van Polen, het met ons geallieerde land. Alle Polen en vrienden van Polen worden langs deze weg uitgenodigd aanwezig te zijn en zo mogelijk bij deze Hoogmis ter communie te gaan tot intentie van Polens herstel. De dienst vangt aan om 9 uur.

Des namiddags zal er van 16 — 18 uur in het R.K. Zeemanhuis aan de Klipstraat in intieme kring door Polen en vrienden van Polen een bijeenkomst worden gehouden.

EEN 70-JARIG JUBILEUM.

De 88-jarige Heer Izaak Pieter Dania viert heden een 70-jarig jubileum en dit zeldzaam feit zal niet eens met festiviteiten gevierd worden. De feesteling wil er niets van weten.

70 Jaren geleden begon een jonge man van 18 jaren zijn werkzaamheden op de Spaar- en Beleenbank en tot op heden is hij er nog werkzaam. Dit is een praestatie, waarvoor zowel jaren als een evenwichtig karakter voor nodig zijn. Trouw en eerlijk diende hij tot in hoge ouderdom en van rusten is geen sprake.

VERDUISTERINGSZAKEN.

Hedenmorgen werden 40 strafzaken betreffende de verduistering behandeld. Uiteraard liepen de straffen erg uiteen. Een ieder houde zich stipt aan de verduisteringsbepalingen, daar met gestrengheid door de Overheid zal worden opgetreden.

PAROCHIEKERK TE GROOT KWARTIER.

Morgen zal de Hoogmis in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier gezongen worden door het Nederlands Mannenkoor. Tevens zullen de Amerikaanse militairen in de Engelse taal liederen zingen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: **Voetbal:** 10.— Olympia Jr. — Vitesse Jr; 11.— Ajax Jr. — DT.S. Jr. 15.— De West — D.C.C.; 16.— Finale om de Pater De Bruynbeker: Ajax — Vitesse. Scheidsrechter: Visser.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.14 uur. Zij eindigt morgenochtend om 5.46 uur.

Zondagavond begint de verduistering eveneens om 18.14 uur en eindigt zij Maandagochtend ook om 5.46 uur.

BUITENLAND.

LEAHY VERTREKT UIT FRANKRIJK.

De Noordamerikaanse Ambassadeur William D. Leahy vertrok naar Spanje op weg naar de Verenigde Staten aan boord van een speciale trein met het stoffelijk overschot van zijn echtgenote. Kort vóór het vertrek van Leahy poogde de onder Duits toezicht staande pers in Parijs een beteugelde poging te doen om te kennen te geven als zou Leahy zijn goedkeuring tot uitdrukking hebben gebracht over de benoeming van Laval als leider van de Franse Regering. Kringen van de Noordamerikaanse Ambassade verklaarden echter prompt, dat elke dergelijke gevolgtrekking een „zuiver verzinsel is" (Vichy, (AP) 1.5).

DE VOORZIENING VAN CHINA GESCHIEDT NAAR WENS.

President Roosevelt zeide op een persconferentie, dat de quaestie der bevoorrading van China op bevredigende wijze voortgang heeft. Hij weigerde echter bijzonderheden te onthullen (Washington, (AP) 1.5).

LAVAL PRAAT MET BRAZILIAANSEN AMBASSADEUR.

Pierre Laval had een langdurig onderhoud met Souza Dantas, den Braziliaansen Ambassadeur in Vichy (Vichy, (AP) 1.5).

PRESIDENT VARGAS GEWOND BIJ AUTO-ONGELUK.

President Getulio Vargas van Brazilië werd gewond bij een auto-ongeluk. Officieel werd bekend gemaakt, dat, toen hij zich op weg bevond van de stad Petropolis naar het Paleis Guanabara, de automobiel van den President bij het oversteken van de Silveira Martines straat bij het Flamengo strand tegen de particuliere wagen No. 22149 botste. Hij werd naar het Paleis Guanabara gebracht, waar hij zich thans bevindt. De President werd ogenblikkelijk behandeld en de chirurg Dr. Carlos Tinoco maakte na een nauwkeurig onderzoek uit, dat hij enkele kwetsingen opliep, welke rust vereisen.

Hoewel Vargas gewond werd, werd een rede, die sterk anti-as en pro-Amerikaans is, voor hem voorgelezen voor 75.000 personen, die de Meidag vierden (Rio de Janeiro, (AP) 1.5).

HONDERDEN VLIEGTUIGEN STEKEN HET KANAAL OVER.

Honderden vliegtuigen van de Raf staken in de late namiddag tegen de schemering het Kanaal over in wat waarnemers aan de kust beschouwden als een van de grootste offensieve vluchten van de oorlog op de door de nazies bezette kust van het vasteland. De lucht van Dungeness tot Calais was gevuld met Britse eskaders, waarvan sommige tussen 20.000 en 30.000 voet hoog waren. De klippen van Noord-Frankrijk waren duidelijk zichtbaar voor de wakers aan de Engelse kust (Londen, (AP) 1.5).

MALTA AANGEVALLEN.

Een communiqué van Malta deelde mede, dat 6 vijandelijke vliegtuigen werden vernield en 8 werden beschadigd bij aanvallen op Malta gedurende de laatste 24 uur (Valetta, (AP) 1.5).

MEN WEET ER IN TURKIJE NIETS VAN.

Britse, Noordamerikaanse en andere bronnen ontkenden iets te weten van een Duits vredesvoorstel aan Groot Britannië (Ankara, (AP) 1.5).

COMMUNIQUÉ VAN AUSTRALIË.

Het Geallieerde communiqué van Australië luidt als volgt: „**Nieuw Brittannië; Gasmata.** Onze luchtmacht bombardeerde met succes installaties op het vliegveld. **Nieuw Guinea; Port Morseby:** De vijand viel met vijf gevechtsvliegtuigen aan; onze patrouille onderschepte en vernielde 1 toestel. Geallieerde vliegtuigen op verkenning werden aangevallen door 7 vijandelijke gevechtsvliegtuigen, waarvan 1 werd neergeschoten en mogelijk een ander werd beschadigd. **De Philippijnen; Corregidor:** Het intensief artillerie-bombardement van de gefortificeerde eilanden duurt voort. **Cebu:** Geen verandering. **Mindanao:** De vijand poogt de rivier Rio Grande over te steken bij Cotobato (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 2.5).

MANDALAY INGESLOTEN.

Militaire berichten deelden mede, dat de Japanners oprukten ten Noord-Westen van Mandalay alsmede ten Noord-Oosten ervan en de stad zich in feite in een wig bevindt (New Delhi, (AP) 1.5).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Caïro:** Het Britse communiqué van het Midden-Oosten zegt: „Gedurende de dag hadden onze patrouilles nu en dan ontmoetingen met vijandelijke patrouilles."

— **Australië:** 2 Niet geïdentificeerde militaire vliegtuigen vlogen gistermorgen over Townsville op zeer grote hoogte. Pogingen om de vliegtuigen te onderscheppen hadden geen succes. Townsville ligt op ongeveer 700 mijl ten Zuiden van Kaap York en ongeveer op een zelfde afstand ten Noorden van Brisbane. Het ligt een weinig ten Zuiden van de stad Broome aan de Westkust, dat het meest Zuidelijke punt in Australië is, welk ooit werd aangevallen door Japanse vliegtuigen. De vliegtuigen waren op een hoogte van 30.000 voet in een wolkeloze lucht. welke ideëel was voor fotograferen of verkennen. Het gehele gebied rond Townsville werd ogenblikkelijk in alarmtoestand geplaatst voor een mogelijke luchtaanval of invasiepoging.

— **New Delhi:** Het Britse communiqué zegt, dat de bruggen, die de spoorlijn en verkeerslijnen voeren over de rivier Mytinge ten Zuiden van Mandalay, en 2 spannen van de beroemde Ava-brug bij het samenstromingspunt van de Mytinge en Irrawaddy, door de Britten werden opgeblazen, terwijl de Japanners lussen wierpen om Birma's vroegere hoofdstad (Mandalay).

— **Londen:** De radio van Moskou zeide, dat volgens het Stockholmse nieuwsblad „Afontidningen". Duitse soldaten 800 Russische oorlogsgevangenen hielpen ontsnappen uit de interrering in de gebieden van Oslo en Christiansund in Noorwegen. Nog 64 Russen zouden zijn ontsnapt in de provinsie Ostland.

De Zaak Klip c.s. voor de Krijgsraad.

Het Amigoe-verslag

door

FERNAND LUCIEN DE ROOY.

In onze editie van gisteren gaven wij een kort overzicht van de zaak Klip c.s., welke gisterenmorgen alhier voor de Krijgsraad werd voortgezet. aangezien de tijd ontbrak om het gehele verslag nog op te nemen.

Inplaats van 9.30 uur begon de zitting om 10 uur en de Auditeur Militair, Mr. Lindoro C. Kwartsz, kreeg ogenblikkelijk het woord voor zijn requisitoir, dat als volgt luidde:

Requisitoir.

Er is m.i. niets verfoeilijkers in een strafzaak dan deze te bombarderen tot een „geruchtmakende zaak"; het behoeft geen betoog, dat in dat geval de kern van de zaak onvermijdelijk vergeten wordt en dat men dan op zijwegen belandt. In deze zaak echter kan ik met een gerust geweten zeggen, dat wij niet op zijwegen terecht gekomen zijn, al is er veel over geschreven en nog veel over gesproken. Tot goed begrip van een en ander wordt hier uitdrukkelijk vastgesteld, dat de Krijgsraad evenals ieder andere rechterlijke instelling, er niet is om te onderzoeken of er al of niet misstanden bestaan, **tenzij** deze misstanden rechtstreeks verband houden met de strafzaak, waar het om gaat. En dit is in deze strafzaken zeer zeker het geval; immers de beklaagden erkennen de hun ten laste gelegde feiten, doch geven op, dat zij practisch niet anders konden doen, aangezien de in het kamp Savoneta heersende toestanden hen daartoe min of meer hebben genoopt. Wat is nu van de door deze beklaagden naar voeren gebrachte misstanden gebleken? Of liever gezegd: wat is er van deze misstanden voor deze Krijgsraad gebleken? Want alleen daarmede hebben wij te maken.

Men heeft mij buiten de Krijgsraad veel verteld over deze misstanden; ik laat helemaal in het midden wat hiervan al of niet waar moge zijn. Als Auditeur-Militair heb ik alleen te maken met de omstandigheden, die van invloed konden zijn op deze strafzaken.

Ik wil proberen elke door de beklaagden naar voren gebrachte misstand te ontleden.

Ligging.

Beweerd is door de beklaagden, dat men in het zelfde bed moest slapen, met het gevolg, dat een van de jongens een huidziekte opliep; hierdoor is natuurlijk de schijn gewekt alsof de soldaten op dezelfde **matrassen** moesten slapen, gebleken is, dat men weliswaar in hetzelfde houten onderstel sliep, doch dat iedere soldaat zijn eigen matras had; in één geval is gebleken, dat een soldaat op de matras van een ander heeft geslapen, doch dat lag aan de luiheid van de vorigen slaper om zijn matras weg te halen;

beweerd is, dat men bij de kustbatterij onder het kanon moest slapen en dat men zelf een stretcher moest kopen, waarvan de prijs intussen verdubbeld was; gebleken is, dat iedere soldaat een bed had en dat de **mariniers** in hangmatten moesten slapen; enkele van de mariniers, waaronder deze beklaagden niet behoorden, hebben uit **eigen verkiezing** stretchers gekocht;

beweerd is, dat men met circa 20 man in een „cunucuhuisje" moest slapen; wanneer dit op Curaçao gezegd wordt, verstaat men daar onder „cunucuhuisje" een strohut met rieten dak; niet alleen dat dergelijke hutten op Aruba zo goed als niet bestaan, maar bovendien is gebleken, dat het hier een stenen huis van 7 x 7 meter gold en dat men daar slechts korte tijd met zoveel man geslapen heeft in verband met een alarmtoestand; voorts is gebleken, dat men op kapokmatrassen sliep, terwijl men zelfs in Nederland steeds op **strózakken** sliep.

Voeding.

Beweerd is dat dit in een woord slecht was en zeer eentonig; bovendien werd een melodramatisch verhaal gelanceerd van een halve kom soep met een oliebol; wat is er hiervan gebleken? Dat het bedoeld was als een paastractatie! De soep was een zeer krachtige groentensoep en de ene oliebol bleek te zijn een vrij onbeperkt aantal drie in de pan! Is het niet bedroevend, dat men met smoesjes te voorschijn komt van: wij kregen te weinig extraatjes, wij kregen te weinig fruit; ik ben gewend aan mijn ontbijt 6 eieren te gebruiken; Van de bewering dat men 14 dagen lang rijst met bonen uit blik heeft gegeten is niets bewezen kunnen worden.

Militaire oefeningen en lessen in krijgstucht e.d. v. d. Berg 2 x geschoten en v. d. Zeeuw in 10 maanden 4 marsen meegemaakt en Klip zelf: zo goed als nooit; niet alleen dat Klip vanwege de vele celstraffen vanzelfsprekend niet in de gelegenheid geweest kon zijn om hieraan mee te doen, maar het is heel normaal, dat militairen die bij een batterij werkzaam zijn zo goed als geen schietoefeningen houden met geweren, omdat iedere soldaat een speciale taak in het leger heeft en de taak van deze soldaten was: het bedienen van een kanon, ieder op zijn eigen manier. Deze uitlatingen die vooral op het publiek een zeer bedenkelijk licht geworpen hebben op de opleiding in het Savonetakamp, zijn, zoals u ziet, van elke redelijke grondslag ontbloot.

Kleding.

Aanvankelijk zou men in de allerslechtste Japanse kleren gelopen hebben; ik kan het mij niet voorstellen, dat niet ieder weldenkend mens zou begrijpen, dat toen er zoveel soldaten ineens opgeroepen werden — en er moesten toen zoveel soldaten opgeroepen worden, al begrijpen velen van hen dat niet — het vrijwel onmogelijk was om voor een ieder de nodige kleren te krijgen; men kan nu eenmaal geen ijzer mét handen breken en daarom is het des te treuriger, dat Nederlandse soldaten met een dergelijke ontwikkeling als wij hier voor uw krijgsraad gehoord hebben, met dergelijke futiliteiten komen aanzeulen.

Luitenant Hamelers heeft ons verteld hoe de legerleiding te kampen had met schoenen. Ook ten aanzien hiervan was het zo goed als onmogelijk in korte tijd op voldoende wijze te voorzien, wat er hiervan ook zijn moge: de schuld lag zeker niet bij de leiding in het Savoneta-kamp.

Verhouding meerdere tot mindere.

Het is nu eenmaal onweerlegbaar, dat een burger, die uit zijn burgerlijke betrekking wordt gehaald en plotseling onder de militaire tucht geplaatst wordt, moeite heeft daaraan te wennen en dat daarbij een meerdere weleens ongeduldig wordt en een mindere afsnauwt, is zeker zeer laakbaar, doch volkomen begrijpelijk.

Cellen.

Dit is inderdaad een netelige quaestie; de cellen lieten en laten alles te wensen over; doch een ding is zeker: ook hier lag het niet aan de leiding van het Savoneta-kamp; wij hebben vernomen hoe kapitein Van der Spek al het mogelijke heeft gedaan hierin verbetering aan te brengen. Doch, in het midden latend bij wien de schuld gezocht zou moeten worden: ik vraag mij dit af: zijn de beklaagden recalcitrant geworden, omdat zij in een dergelijke cel geplaatst zijn of zijn zij in een cel geplaatst — hoe die cel er ook moge uitzien — omdat zij recalcitrant waren. Wij zijn hier om te onderzoeken in hoeverre er sprake is van dergelijke misstanden, dat zij invloed hebben kunnen oefenen op de houding van de beklaagden. Een onhygiënische cel kan ten hoogste een reeds bestaande recalcitrante houding verscherpen, doch niet de oorzaak daarvan zijn. Want als men niet reeds recalcitrant geweest was, zou men niet in een cel gestopt zijn.

Zo zou ik door kunnen gaan met punt voor punt te weerleggen wat door de beklaagden als zeer ongewenste toestanden naar voren is gebracht, doch dat zou overbodig werk zijn; ik moge slechts verwijzen naar de verklaringen van de diverse getuigen; getuigen, die à décharge zijn gedagvaard!

Nu de persoonlijkheid van de beklaagden zelf, want daar gaat het hier om, niet waar? Op de persoonlijkheid van de beklaagde, zou invloed zijn geoefend door de zg. ergerlijke misstanden.

v. d. Zeeuw: ik ben er niet achter kunnen komen, wat dat voor een persoonlijkheid is; ik weiger echter aan te nemen, dat — terwijl hij m.i. blijk gegeven heeft een sterk en moeilijk buigzaam karakter te heben — hij invloed op zich heeft laten oefenen door dergelijk onbelangrijke onbenulligheden.

Van den Berg: hoewel deze hier pertinent verklaard heeft, dat Klip geen invloed op hem heeft geoefend, ben ik er heilig van overtuigd, dat dit wel het geval is geweest; ik maak mij sterk, dat indien Van den Berg in een andere omgeving komt er heel veel van te maken zal zijn; ik hoop, dat de legerleiding hem èn in zijn belang èn in het belang van ons leger zelf, zal overplaatsen.

En nu Klip zelf: het zou te ver voeren hier alles te herhalen wat er over hem is verteld; alleen dit wil ik naar voren brengen, dat hij — zelfs bij zijn vrienden — bekend staat als een lastig heer en voorts de verklaring van den adjudant-onderofficier Ruiter, die als een goedmenende vader op allerlei manieren geprobeerd heeft Klip in het rechte spoor te houden, doch die wanhopig stond tegen een muur van onwil en koppigheid. Het moge waar zijn, dat Klip, indien hem van begin af aan een meer verantwoordelijk baantje gegeven was, hij beter voldaan zou hebben, wat ik niet beoordelen kan, doch wat ik betwijfel, een ding neem ik hem persoonlijk zeer kwalijk en dat is, dat hij, nadat hij in werkelijke dienst opgeroepen was, zich niet eens gemeld heeft, omdat hij zg. Amerikaan was, terwijl hij wist, dat dit niet het geval was en dit is voor mij de ergste streek welke Klip heeft uitgehaald; hieruit volgt m.i. zeer duidelijk, dat Klip van de eerste dag af aan met een zekere wrevel dienst heeft gedaan en steeds er op uit was de dienst in de war te gooien.

Wij hebben op Aruba veel gehoord, doch dat alles is voor mij nog geen aanleiding mijn eenmaal genomen requisitoir te wijzigen, zodat ik persisteer bij mijn eenmaal ingediend schriftuur van eis.

De pleitrede.

Hierna neemt de verdediger, Mr. Abraham Papier, het woord:

Hij begint zijn bewondering uit te spreken voor het requisitoir van den Auditeur Militair, dat hij scherper verwacht had en vervolgt dan met te verklaren, dat deze zaak een ander verloop heeft gehad dan ooit gedacht werd door hem of den aanklager of de Krijgsraad. Vervolgens wenst hij na te gaan wat er is geschied.

Hierbij herinnert de verdediger aan de boosheid van den beklaagde Klip over het zand- en pitchrijden en zegt hij zich te kunnen indenken, dat het voor een burger onaangenaam is van zijn werk gehaald te worden om in het leger dienst te nemen.

Doch het verhaal, dat op de eerste zitting gegeven werd, ging veel verder dan het pitchrijden alleen. Er werd gesproken over de misstanden in het Kamp Savoneta en met verbazing heeft de verdediger gehoord wat er naar voren gebacht werd. Dit deed hem een pleitrede houden, die uiting gaf aan zijn verontwaardiging.

Maar wat is er aan het licht gekomen? Niet wat in de pers is beweerd, dat de beklaagden gelogen hebben, doch dat hetgeen zij gezegd hebben overdreven was. Deze overdrijving zegt de verdediger niet te willen goedpraten.

Mr. Papier wijst er verder op hoe bij het verdere verhoor in de zaak de andere beklaagden geheel vergeten werden en alleen de figuur van Klip werd besproken.

Volgens de verklaringen, die de getuigen aflegden, zou er met Klip geen land te bezeilen zijn. Doch dit is geen reden om hem onaangename baantjes te geven, gelijk door den getuige Schram de Jong op Aruba verklaard werd. De verdediger zegt zich niet te willen inlaten met wat hetgeen normaal is in de militaire dienst, doch wij burgers zijn wel gerechtigd onderscheid te maken in de verhouding tussen meerderen en minderen in vredestijd en in oorlogstijd. En in oorlogstijd zijn dergelijke baantjes als aan Klip opgedragen niet normaal te noemen.

In oorlogstijd behoort er een andere geest te heersen.

Er is een blad, zo vervolgt de advocaat, dat deze zaak vergeleken heeft met het Riom-proces. Ik wil de zaak echter niet zo tragisch opvatten. Ik ben niet aangesteld om het algemeen belang te verdedigen, maar wel om het belang van de beklaagden te verdedigen.

Men heeft verklaard, dat de beklaagde Klip geen gemakkelijk mens is. De Auditeur Militair had 6 of 7 mensen als getuige à charge nodig om dit te verklaren. Maar dit is nog geen reden den beklaagde moeilijk werk te geven. Een officier moet integendeel trachten van den soldaat een zo bruikbaar mogelijk man te maken. Met het opdragen van onaangename baantjes is echter verbetering uitgesloten.

De Auditeur Militair heeft beweerd, dat Klip slecht in de dienst is gekomen. Maar dan moest men ook sedert het begin geprobeerd hebben van hem een zo goed mogelijk mens te maken. Er mocht worden geëist, dat men van den „ellendeling" een bruikbaar militair maakte. Dit is niet geschied.

Over hetgeen Klip verklaarde betreffende de verhouding tussen meerderen en minderen, heeft men de feiten niet kunnen achterhalen doch zegt de houding van den beklaagde hier niet veel?

Op Aruba heeft de verdediger vernomen, dat de weg, waar zand moest worden aangebracht, niet geheel voor militaire doeleinden bestemd was. Door dit werk door militairen te laten opknappen, heeft Luitenant Schram de Jong weer geen verschil weten te maken tussen oorlogs- en vredestijd. Volgens de mening van den verdediger had deze officier een verkeerd corveeën-stelsel en naar hij vernomen heeft, zou zelfs een aanbieding van andere zijde (de Lago) voor het onknappen van dit werk, zijn afgewezen.

De beklaagden zijn denkende wezens. Het is niet meer voor deze tijd, dat men mensen gewoon een bevel geeft zonder nadere uitleg. Een bevel moet zó gegeven worden, dat het ook uitgevoerd wordt in de overtuiging, dat het goed en nuttig is. Luitenant Schram de Jong gaf zelf toe nooit over de noodzakelijkheid voor het aanleggen van de weg gesproken te hebben en heeft gezegd, dat de manschappen dit zelf konden zien. Was het hun echter medegedeeld, dan hadden zij er anders tegenover gestaan. Zij moesten echter alle orders opvolgen zonder uitleg. Hierdoor zou toch een lastig mens als Klip niet worden verbeterd.

Vervolgens zegt de verdediger, dat de getuigen niets anders dan algemeenheden hebben verteld. Niemand heeft feiten genoemd. De getuige De Ruyter heeft gezegd zo wel te voelen, dat Klip een lastig man was. Kapitein Van der Spek heeft gezegd, dat hij Klip telkens op het rechte pad poogde te brengen. Maar welke waren die vaderlijke en opvoedkundige handelingen?

Eén ding heeft de verdediger echter gemerkt in deze zaak. Geheel per ongeluk heeft men het over een andere boeg gegooid.

Toen er geen geschikte mannen waren, werd Klip gezet aan verantwoordelijk werk. Toen was het plotseling een andere Klip geworden. Per ongeluk werd opbouwend werk verricht en even per ongeluk is dit goed uitgevallen. Het is jammer, dat dit niet eérder gebeurde. Pas nu heeft een ongeluk meegebracht, dat Klip een bruikbaar militair was. Die „slechte" Nederlander was op zijn post, toen er slechte ogenblikken waren. Dat was toen de man, waarover iedereen met respect sprak.

De verdediger verhaalt nu over een jongeman op Curaçao, die nooit wilde deugen. Per ongeluk kwam hij ergens op een kantoor te werken. Hij ging flink studeren en zijn leraar was zeer tevreden over hem...... Tot, op zekere dag een rechercheur op het idee kwam, dat hij eens iets had uitgehaald, een zedenmisdrijf. Toen opeens, in de tijd dat hij het goed maakte, werd ontdekt, dat hij vroeger in zijn slechte tijd iets misdreven had. Gelukkig zag de Rechter dit in en gaf hem een voorwaardelijke straf.

Dezelfde lezing is ook in deze zaak van toepassing op Klip. In de tijd dat hij goed werk doet, wordt hij vervolgd voor dingen, die hij in een slechte tijd gedaan heeft.

De verdediger is daarom van mening, dat men dezen jongeman niet meer in de gevangenis moet stoppen nu hij op de goede weg is. Hij heeft reeds genoeg „militaire opleiding" in de cel genoten. Men ga dus niet meer over tot strafoplegging, zodat hij weer in de gevangenis terecht komt.

De verdediger vertelt dan, dat een plaatselijk blad niet geaarzeld heeft de naam van hem, den verdediger, door het slijk te halen, door de indruk te wekken, dat hij zijn cliënten in de steek wilde laten.

Mr. Abraham Papier gaat verder in op de rehabilitatie, waarover hij op Aruba sprak en zegt, niet aan Kapitein Van der Spek te willen verwijten, dat deze opzettelijk misstanden heeft veroorzaakt. Dat iemand geen genie is, kan men hem trouwens niet verwijten.

Na nog eens gewezen te hebben op de houding van Klip vroeger en nú, stelt de advocaat het oordeel in handen van de Krijgsraad.

Mr. L. C. Kwartsz neemt thans het woord en geeft eerst een verklaring waarom de zitting niet meer op Aruba is voortgezet. Voor het verhoor van dat deze opzettelijk misstoetanden vlogen om de verschillende militairen te horen, die moeilijk Aruba gezamenlijk konden verlaten. Thans is dit echter niet meer nodig geweest.

In antwoord op de rede van Mr. Papier vindt de Auditeur Militair, dat het krankzinnig zou zijn indien de soldaten elk gegeven bevel zouden moeten nagaan om te zien in hoeverre dit noodzakelijk is.

De Auditeur Militair haalt vervolgens verschillende pogingen aan, die gedaan werden om Klip te verbeteren. Zelfs Kolonel Van den Donker moest er eens aan te pas komen, toen hij zich op Aruba bevond. Kapitein Van der Spek heeft eens een onderhoud met Klip gehad in het bijzijn van diens vader. En dan de pogingen van den Onder-Officier De Ruyter.

Ook gelooft de Auditeur Militair niet, dat Klip voor 100% verbeterd is, zoals de verdediger wil doen voorkomen. Hierbij haalt hij een voorbeeld aan, dat Klip op de dag van de terechtzitting op Aruba te laat kwam en dat enige tijd geleden zijn matras verdween.

Mr. A. Papier in antwoord daarop, zegt, dat Klip misschien niet voor 100% verbeterd is. Hij wil ook niet in decimalen gaan. Zelfs is hij bereid een heel procent af te trekken. Doch indien hij voor 99% verbeterd is, feliciteert hij toch de militaire macht met het behaalde succes.

De President geeft thans het woord aan de beklaagden.

De beklaagde Van der Zeeuw heeft niets te zeggen. Van den Berg deelt mede, dat het zijn schuld was, dat men te laat kwam op de zitting te Aruba.

Klip staat vervolgens op en zegt, dat zijn matras verdween in de periode, dat hij op Curaçao zat. Hij is dus daarvoor niet verantwoordelijk.

Over de beweringen van de getuigen, dat hij zich voordeed als een Amerikaan, zegt hij, dat hij voor zijn naturalisering in de Verenigde Staten zekere papieren kreeg. Volgens het State Department zou hij door het dienen bij de Lago andere papieren krijgen, die hem het recht zouden geven op het Noordamerikaanse staatsburgerschap. Men gaf echter het advies, dat hij deze niet zou krijgen, indien hij dienst zou nemen in het Nederlandse leger. De beklaagde merkt hierbij op, dat dit niet wil zeggen, dat hij geen Nederlander wil zijn.

Over de brief van den Officier van het onderzoekingsdienst, welke door Kapitein Van der Spek werd voorgelezen, zegt Klip, dat het niet toegestaan is een beklaagde te beledigen. Hiertegen meent hij te moeten protesteren..

De President zegt, dat hij dit zal onderzoeken.

Klip vervolgt met te zeggen, dat hij samen ongeveer 25 dagen arrest heeft gehad, zwaar en licht.

De President merkt hierbij op, dat dit wel uit zijn straflijst zal blijken.

Over het herhaaldelijk ziek zijn, zegt de beklaagde, dat het niet slechts smoesjes van hem waren om zich aan de dienst te onttrekken. Dit is absoluut niet waar. Dat hij werkelijk ziek werd, kan hij niet helpen.

Als Klip heeft gezegd, wat hem op het hart lag, wordt er nog enigszins over en weer gepraat, waarop de Krijgsraad besluit vonnis te zullen wijzen op een nader te bepalen datum.

SPORT - RUBRIE

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond"

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zondag 3 Mei 1942:	Res. A-klasse	Jong Holland 2 — Independien (Ercol)
Zondag 3 Mei 1942:	A-klasse	Volharding — Jong Curaçao (Viejou)
Zondag 10 Mei 1942:	Res. A-klasse	Volharding 2 — Jong Curaçao (Rosberg)
Zondag 10 Mei 1942:	A-klasse	Jong Holland — Transvaal (Oehlers)
Zondag 17 Mei 1942:	Junior-klasse	Independiente Jr. — J. Curaçao (Leers)
Zondag 17 Mei 1942:	Res. A-klasse	S.U.B.T. 2 — Transvaal 2 (Visser)
Zondag 17 Mei 1942:	A-klasse	Jong Curaçao 1 — Hercules 1 (Viejou)
Zondag 24 Mei 1942:	**vriends. wed.**	**ARUBA — CURAÇAO (Elfrink)**
Maandag 25 Mei 1942:	**vriends. wed.**	**ARUBA — CURAÇAO (Ankoné)**
Zondag 31 Mei 1942:	A-klasse	S.U.B.T. — Volharding (Oehlers)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 3 Mei 1942:	Junior-kl.	Scherpenheuvel Jr. S.U.B.T. Jr. (Pengel)
Zondag 10 Mei 1942:	A-klasse	Arsenal — Independiente (Jesurun)
Zondag 17 Mei 1942:	Res A-klasse	Jong Holland 2 — Scherpenh. 2 (Rog)
Zondag 31 Mei 1942:	A-klasse	Arsenal — Scherpenheuvel (Rosberg)

De HH. Scheidsrechters worden verzocht bij verhindering dit tijdig melden aan den competitie-leider, Frederikstraat 16, telefoon 1640.

Het Bestuur wenst er de aandacht opte vestigen dat de gereserveerde tribune uitsluitend door Bestuursleden of genodigden gebruikt mag worden.

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur.

De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur

HET BESTUUR

ARUBA.

REGENVAL.

In de laatste dagen heeft het veel geregend op Aruba, vooral Savoneta en Noord kregen hevige buien en het ziet er naar uit, dat de overvloedige regen blijft aanhouden.

APPOLINAIRE'S ONDERGRONDSE RIVIER.

Gezaghebber Isaac Wagemaker ontving bericht van de fabriek in de Verenigde Staten, Lane New York, dat het voorlopig onmogelijk zal zijn om de boorinstallaties te verschepen naar Aruba, aangezien de Amerikaanse Regering vele harer employees in militaire dienst riep. Bovendien worden die materialen daar zelf gerequireerd.

De actieve Gezaghebber stelde zich ogenblikkelijk in verbinding met den Amerikaansen Consul alhier en verzocht den Consul om deze quaestie te willen behandelen langs militaire ... door Admiraal Hoover er voor te interesseren. Deze kan dan op zijn beurt zijn invloed oefenen bij de betrokken autoriteiten in de Verenigde Staten door haar te verwijzen naar de uiterste belangrijkheid voor een ampele water voorziening voor dit eiland voor ... en defensie. Aruba is in afwachting van de door den Gezaghebber in die richting genomen stappen.

* * *

Naar wij vernemen is de ... destillatie-inrichting op Curaçao gearriveerd en zal zij binnenkort worden doorgezonden.

TECLA AURELIUS TROMP †

Alhier overleed op de 25e dezer de Heer Aurelius Tromp in de ouderdom van 56 jaar, na een kortstondige ziekte. De overledene staat bekend onder de naam van Jeje en was helper bij de ambulance-dienst. Hij muntte uit door plichtsbesef en welwillendheid. Vier en een half jaar lang heeft hij zieken en gewonden helpen dragen tot volle tevredenheid van zijn chefs.

De overledene laat vrouw en vijf kleine kinderen zonder bijstand achter. Hopelijk zal het Gouvernement deze ongelukkige vrouw met vijf kinderen tegemoet komen in deze zware tijd.

Hij ruste in vrede.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Za. en Z...

Telegram Afdeling:

2.5: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

3.5: Hr. Carrière, tel. 553, Hotel Kamer 29.

Shipping en Supplies: Hr. Vonckes, tel. 304, Amalia van Solmslaan 5.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 398 Beatrixlaan 16.